

Records...

per J.C.A.

Maria Teresa Bedós Garcia-Ciaño ens ha acollit amb la seva franca i jovial simpatia a la seva casa blanesa, on s'instal·là allà l'any 1931, en casar-se. A Blanes va esdevenir una mena d'institució, tota vegada que s'hi entregà a mans plenes. D'ella vam parlar-ne en la *Semblança* que s'inserí en el *Quadern* núm. 7 (març-abril del 1979).

Hem acudit a ella perquè ens parli de les seves vivències de joventut. Cal recordar que a casa dels seus pares hi feu estada Francesc Gimeno, el *gran Gimeno* com ha esdevingut en el món de l'art.

El pare de la Maria Teresa fou el doctor i literat Francesc de Paula Bedós, el qual, després d'haver exercit de metge a la Companyia Transatlàntica, s'instal·là definitivament a Sabadell. A la nostra ciutat fundà l'agrupació de *Rapsodes Catalans* (1896) i fou assidu col·laborador de "Revista de Sabadell". Allà l'any 1876, havia estrenat a Valls una comèdia; n'havia escrit d'altres. I fou arran de la primera exposició individual d'en Gimeno a la galeria Dalmau barcelonesa, que els dos vells amics d'infantesa es van retrobar. D'ençà d'aquest retrobament, Gimeno residí algunes temporades a Sabadell, allotjant-se a casa del seu amic Bedós, que es constituí, en certa manera, el seu mecenas. Aquestes circumstàncies feren que s'establís una gran relació entre la jove Maria Teresa i el pintor Gimeno, al qual sempre ha adorat; i quan parla d'ell, encara s'entendreu de l'afecte que li serva... Fou el mateix Gimeno qui va recomanar als seus pares que la fessin ensenyar a casa dels Vila.

-Vaig anar a estudiar a casa del Pare Vila, com així el coneixíem -comença a dir-nos- allà al carrer de Bèlgica. L'estudi era a les golfes; era confortable, gran i acollidor. El Pare Vila em donà la primera lliçó. Puc dir que tenia un sistema d'ensenyança planificat, eficient; aprenies i caminaves amb confiança. Quan ens encallàvem, dubtàvem o ens desanimàvem, el cridaves i venia ple de somriures, amb un somriure emmarcat en la seva barba blanca. De seguida et deia: "No passa res! És qüestió de posar-hi un to de clarió", i afegia, en castellà: "Para los colores con brillo, usa blanco y amarillo".

Ara, quan ho explica, no deixa de somriure.

Vila Cinca amb un grup de deixebles. (A la seva esquerra, Mª Teresa Bedós).

-El meu pare -segueix la Maria Teresa- havia comprat un gran quadre del Pare Vila. Era un paisatge amb figura. Recordo que Gimeno li deia: -"Xiquet, aquí no hi ha perspectiva", i el Pare Vila, picat, li responia: -"Just! de perspectiva en tinc més que vós!". En el fons, malgrat que s'admiraven, foren rivals gelosos un de l'altre.

Els records, els temes, van sorgint d'una manera exuberant sí, però sense un ordre cronològic; són vivències que s'atropellen unes amb les altres. La Maria Teresa viu i reviu ara contant-ho. Ho justifica així:

-Pren la bona voluntat, estimat amic Cuscó; als meus vuitanta anys ja m'embolico- i tot seguit complementa: Sempre m'he embolicat...

Riem: ella és riallera. Ho contagia fàcilment.

-Quan vaig entrar per primera vegada al taller-estudi dels Vila, érem més o menys sis alumnes: Caixach, Lluís Molins, Rafael Salvat, Josep Mª Brull, i en Pep Colomer, de Girona, que era més modern. Menys en Pep, tots érem immersos d'impressionisme, i a empastar. Per cert, vam arribar tan amunt amb l'empastar, que hi havia teles que pesaven una tonelada... A en Tarrassó li va caure un dels seus quadres al damunt i quasi el deixa en coma...

Fa una breu pausa i continua:

-El Pare Vila era el que se'n diu un Mestre. Tenia carisma; ens ajudava en tot i li dèiem carinyosament Pare Vila; ell era rialler dintre la seva barba blanca... Era molt savi... Érem molt amics: m'explicava coses d'art, de psicologia... Era molt conversador, molt... ¿Recordes que et vaig explicar que m'havia promès fer-me un regal?... Visca, visca! vaig fer jo... I un temps després, me'l va fer... El seu regal, que encara el servo, fou un consell: "Doncs el meu regal és aquest: No siguis mai tossuda, deixa la corda fluixa i pensa".

Doncs, mira! encara em fa servei! Calla i pensa.

Maria Teresa evoca ara l'Antoni Vila.

-Ell va ser per tota la nostra generació una completa airejada; ens va fer sortir del nostre bany d'impressionisme i ens va donar aquell toc de classicisme, del bon dibuix i de pintar amb transparències; ens va treure de l'empastar, de la mirada a la tela, dels ulls al quadre quasi sense dibuixar a la perfecció la línia, a no matar el dibuix i sublimitzar el tema... Retornàvem als italians i ens deixàvem els francesos... L'Antoni pintava al costat nostre. Més d'una vegada ens havia dit: "Jo no sóc pas un professor, sóc un pintor, m'agrada i procuro l'elegància del dibuix". A part del pintar -afegeix la Maria Teresa- al costat nostre, gravava, i nosaltres apreníem de veure l'art des d'una nova visió. Amb ell, amb l'Antoni, trobàvem el millor exemple de l'equilibri, la saviesa. Sempre amb el seu caràcter suau... i tan guapu!... Les deixebles suspiràvem...

I, talment com si descabdallés el fil de la troca:

-Tots els alumnes éren molt agermanats. Mira, fins i tot en Brull va compondre un bellíssim cant a l'Amistat... Ens ho passàvem molt bé!...

***

La tarda, allargassada per ser estiuenc, envaeix amb una claror suau la galeria que dona al jardí. La conversa seria inacabable. Els temes van i vénen com les ones que hi ha aprop, com tantes i tantes ones que la Maria Teresa ha sabut plasmar en les seves teles marineres. Ella que tan estima el mar. El mar només?... La Maria Teresa ho estima tot, tot. Com molt ha estimat i estima els Vila en el record. En el bon record... I per concloure aquest treball, ens plau transcriure aquesta frase seva:

-"Afortunada la ciutat que pot tenir la nissaga dels Vila". ■